

РЕШЕНИЕ

№ 1667

гр. София, 16.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав,
в публично заседание на 16.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова-Десподска

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **13937** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, във вр. с чл. 145 -178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.
Образувано е по жалба вх. № 37413 от 09.12.2019 г. по описа на АССГ на М. Н. К., ЕГН: [ЕГН], със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 1, ап. 1, чрез адв. А.Черногорски срещу решение № 1040-21-593 от 20.10.2019 г. на Директора на ТП на НОИ С. град, с което са потвърдени разпореждания № 214-00-5360-2 от 06.06.2019 г. на ръководител на осигуряване за безработица при ТП на НОИ С. град; разпореждане № 214-00-5360-3 от 06.06.2019 г. на ръководител на осигуряване за безработица при ТП на НОИ С. град и разпореждане № 214-00-5360-4 от 06.06.2019 г. на ръководител на осигуряване за безработица при ТП на НОИ С. град.
Жалбоподателят излага доводи за нищожност и незаконосъобразност на оспорения административен акт и потвърдените с него разпореждания, като счита, че същите са постановени в разрез с материалноправните разпоредби, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, несъответствие с целта на закона, липса на компетентност и неспазване на законоустановената форма. Сочи се, че административният орган неправилно е тълкувал и приложил материалноправните разпоредби на КСО. Като съществено процесуално нарушение в жалбата се сочи неспазването на чл. 26 от АПК за уведомяване на жалбоподателя за образуваното административно производство по служебно заличаване на данните по реда на чл. 3, ал. 13 от Наредба Н-18 от 29.12.2005 г. и лишване от правото му на участие в него. Твърди се, че в разрез с процесуалните правила ответникът издал едно решение, с

което се потвърждавали три индивидуални административни акта, като счита, че за всеки административен акт е следвало да бъдат издадени три броя решения. Наред с това е изложил доводи, че неправилно и в разрез на АПК заличаването на осигурителна информация било на база Наредба Н-8 от 29.12.2005 г. на министъра на финансите, която противоречала на норматвен акт от по-висока степен – чл. 168 от АПК. Не било ясно въз основа на какъв административен акт, по чие нареждане и отговорност били заличени данните по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО подадени от НАП на основание Наредба Н-8 от 29.12.2005 г. Изложени са съображения, че жалбоподателя отговаря на изискванията на чл. 54а от КСО за предоставяне на обезщетение за безработица. По изложените съображения отправеното до съда искане за прогласяване като нищожни, в условията на алтернативност - за отмяна на оспорения административен акт и потвърдените с него разпоредения.

В съдебно заседание жалбоподателя се представлява от надлежно упълномощен процесуален представител - адв. Черногорски, който заявява че поддържа подадената жалба по изложените в нея съображения и допълнителните такива развити в пледоарията му. Прави възражение относно нарушено право на защита. Счита, че констативния протокол и задължителните предписания, не следвали да бъдат кредитирани в съдебното производство, поради злоупотреба с право от страна на ответника. Претендира разноски съгласно представен списък на разноските.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ С.-град – в съдебно заседание не се явява, представлява се от юрк. В., която оспорва подадената жалба и моли същата да бъде отхвърлена, като неоснователна. Подробни доводи относно неоснователността на жалбата е изложило в депозираните по делото писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, не изразяват становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 70 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

От представените и приобщени към административната преписка документи, се установява, че със заявление от 11.10.2016 г., М.К. е подала молба до административния орган за отпускане на парично обезщетение за безработица /ПОБ/ по чл. 54а от КСО. Видно от справка за приети, върнати и липсващи документи с вх. № 214-00-5630-1/11.10.2016 г., към нея, с оглед доказването на наличието на предпоставка на чл. 54а, ал. 1 от КСО, е приложила заповед № 062/10.10.2016 г., издадена от осигурител [фирма], ЕИК[ЕИК] за прекратяване на трудовото й правоотношение, считано от 10.10.2016г., на основание чл.71, т.1 от КТ.

Предвид представените от М.К. документи и наличните данни, подавани по реда на чл. 5, ап. 4, т. 1 от КСО, с разпоредане № 214-00-5630-1 от 18.10.2016 г. на основание чл. 54ж, ал. 1 и във връзка с чл. 54а, ап. 1, чл. 54б, ап. 1 и чл. 54в, ал. 1 от КСО, на жалбоподателя е отпуснато парично обезщетение за безработица, считано от 10.10.2016 г. до 09.04.2017 г. в размер на 12,56 лв. дневно.

Във връзка с извършване на последващ контрол от контролните органи на ТП на НОИ-С. град с оглед подадените от [фирма] данни по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за осигурителен стаж и осигурителен доход, въз основа на които са изплатени парични обезщетения за безработица, било установено че едноличния собственик и управител на дружеството - С. В. И., е починала на 15.07.2016 г. и в дружеството били извършени проверки от ТД на НАП-С., ИА „Главна инспекция по труда" (ИА ГИТ) и

проверка по разходите на Държавното обществено осигуряване /ДОО/ от контролен орган на ТП на НОИ-С. град.

Така извършеният последващ контрол по разходите на ДОО на [фирма] приключил с издаването на Констативен протокол № КВ-5-21-00532644/05.03.2019 г. В него било установено, че по данни от Търговския регистър /ТР/ от 21.07.2015 г. [фирма], ЕИК[ЕИК] се представлявало и управлявало от С. В. И., която е починала на 15.07.2016 г.; в ТР нямало данни след смъртта на едноличния собственик на дружеството наследниците да са поискали да продължат дейността, съгласно чл. 157, ал. 1 от ТЗ, нито данни за друго правопримемство; от страна на [фирма] имало подадени уведомления по реда на чл. 62, ал. 3 и 5 от КТ след смъртта на собственика (прекръпяване на дружеството), като всички трудови договори били прекратени; липсвали данни за подадени и вписани от страна на [фирма], годишни финансови отчети за 2015 г. и 2016 г. и данни за преведени осигурителни вноски за ДОО за времето от 01.01.2016 г. до 31.12.2016 г.

С оглед установеното от компетентните органи на НАП и ИА ГИТ, и поради невъзможност да бъде извършена проверка в [фирма] на първичните счетоводни документи - ведомостите за заплати, трудови договори, заповеди за прекръпяване на трудови правоотношения и други документи за постъпили в дружеството приходи и извършени разходи, от които да се изясни упражнявана ли е стопанска дейност през 2016 г. и 2017 г. и има ли действително възникнали трудови правоотношения за лицата, за които са подавани данни за сключени респ. прекратени трудови договори с [фирма] преди и след смъртта на собственика на дружеството, респ. възникнало ли е осигурително правоотношение, начислени и изплатени ли са брутните трудови възнаграждения в размерите, в които са подадени данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2016 г., от страна на административният орган било прието, че дружеството не е осъществявало дейност за посочения период по смисъла на Търговския закон, която да предполага наемане на лица по трудов договор за осъществяването ѝ, както и, че не се установявали никакви данни за реализирани приходи от търговска дейност на дружеството през 2016 г., които да обуславят изплащане на възнаграждения на лицата, за които са подавани данни в регистъра на осигурените лица.

Предвид резултатът от извършените проверки на [фирма] и липсата на доказателства за извършвана стопанска дейност от дружеството, респ. трудова дейност от лицата, за които има подадени данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, контролните органи, са приели, че те не са осигурени лица.

Били предприети действия от НОИ за служебно заличаване на данните по чл. 5, ал. 4, т.1 от КСО по реда на чл. 3, ал. 13 от Наредба № Н-8 от 29.12.2005 г. на Министъра на финансите за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица, подадените от дружество [фирма], за лицата, работили по трудови правоотношения за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2017 г., в това число и за жалбоподателката, която фигурирал под № 23 от общо 113 лица.

С разпореждане № 214-00-5630-2 от 06.06.2019 г. длъжностното лице по осигуряването за безработица на основание чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО е отменило влязлото в сила разпореждане № 214-00-5630-1 от 18.10.2016 г. за отпускане на парично обезщетение за безработица., считано от 10.10.2016 г. до 09.04.2017 г.

Било издадено разпореждане № 214-00-5630-3 от 06.06.2019 г., с което е отказано

отпускане на ПОБ на М. К. по подаденото на 11.10.2016 г. заявление с данни за последно правоотношение с [фирма] и на основание чл. 54ж, ал. 3 от КСО във вр. с чл. 114, ал. 1 от КСО с разпореждане № 214-00-5630-4 от 21.06.2019 г., е постановено да възстанови недобросъвестно получено ПОБ за периода от 10.10.2016 г. до 09.04.2017 г. в размер на общо 1982,04 лв., от които 1595,12 лв. главница и 386,92 лв. лихва.

Разпореждане № 214-00-5630-4 от 21.06.2019г на ръководителя на осигуряването за безработица, е издадено на основание чл.54ж, ал.3 и във връзка с чл.114, ал.1 от КСО, като е прието, че лицето е недобросъвестно и следва да възстанови неоснователно получено ПОБ. В мотивите на разпореждането е посочено, че предвид липсата на търговска дейност на дружеството за 2016 г., лицето е неосигурено, поради което неоснователно му е било изплатено ПОБ за периода от 10.10.2016 г. до 09.04.2017 г.

На М. К. е предоставена възможност да представи доказателства и да даде информация относно обстоятелствата, при които е упражнявала дейност по трудовото правоотношение с [фирма].

С писмо вх.№ 1012-21-1205#2/19.08.2019 г., пълномощника на жалбоподателя, адв. Черногорски е депозирал в ТП на НОИ – С. град декларации от М. К. в оригинал, незаверено копие на трудов договор № 107/11.08.2016 г., фишове за заплати за м. септември и октомври 2016 г. След разглеждане на документите от страна на административният орган било установило, че жалбоподателката не е упражнявала трудова дейност като продавач-консултант по сключения договор. В договора липсвали данни за размера на трудовия стаж на лицето при постъпването му на работа, не е конкретизирано място на работа, което бил съществен елемент от трудовото правоотношение, не бил посочен видът на обекта, където ще бъде полаган труд, предназначението на този обект - магазин, офис или др., което е от съществено значение, след като мястото на работа не съвпадало със седалището на фирмата. Не била представена длъжностна характеристика за длъжността „продавач-консултант“, от която да се установило какви са били основните ѝ задължения. В трудовия договор било посочено, че на 11.08.2016 г. ѝ е връчено заверено копие от уведомление по чл.62, ал.5 от КТ, но съгласно данните от Регистъра на трудовите договори, такова уведомление е подадено на 21.09.2016 г., поради което било невъзможно да ѝ бъде предоставено на 11.08.2016 г. М. К. не е дала сведения за естеството на извършвана от нея трудова дейност, нито данни за представител на фирмата, който и е възложил някаква работа по договора. Жалбоподателката е посочила в декларацията си размер на трудово възнаграждение 60,00 лв., но кога и от кого са ѝ били изплатени като възнаграждение за извършена работа. Без да уточнява от кого и каква работа ѝ е била предложена, жалбоподателката сочила, че причината за прекратяване на трудовия договор е поради много лоши условия на труд. В заповедта за прекратяване няма данни по чия инициатива е прекратен договора, въпреки че същият е със срок за изпитване.

Така издадените разпореждания на длъжностни лица по осигуряването за безработица, а именно: № 214-00-5630-2 от 06.06.2019 г., с което на основание чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО е отменило влязлото в сила разпореждане № 214-00-5630-1 от 18.10.2016 г. за отпускане на парично обезщетение за безработица., считано от 10.10.2016 г. до 09.04.2017 г.; № 214-00-5630-3 от 06.06.2019 г., с което е отказано отпускане на ПОБ на М. К. по подаденото на 11.10.2016 г. заявление с данни за последно правоотношение с [фирма] и № 214-00-5630-4 от 21.06.2019 г., с което на

основание чл. 54ж, ал. 3 от КСО във вр. с чл. 114, ал. 1 от КСО с разпореждане, е постановено да възстанови недобросъвестно получено ПОБ за периода от 10.10.2016 г. до 09.04.2017 г. в размер на общо 1982,04 лв., от които 1595,12 лв. главница и 386,92 лв. лихва, са били обжалвани от страна на М.К. с жалби вх. № 1012-21-1208 от 19.07.2019 г., вх. № 1012-21-1207/19.07.2019 г. и вх. № 1012-21-1206/19.07.2019 г. въз основа на която е постановено Решение № 1040-21-593/20.11.2019 г., с което същите са отхвърлени като неоснователни и са потвърдени обжалваните разпореждания на ръководителя на осигуряването за безработица. Решението е връчено на упълномощен представител на жалбоподателя на 26.11.2019 г., видно от приложеното на л. 28 отбелязване върху известието за доставяне.

По делото освен представените с административната преписка доказателства, са представени и други писмени доказателства от страна на процесуалния представител на ответника, приети като такива в провело се на 10.03.2020 г. съдебно заседание. Във връзка издадено съдебно удостоверение на жалбоподателя, по делото е ангажирано като доказателство и писмо изх. № 1029-40-2137 от 03.04.2019 г. на ТД-НАП С. и справка „Отхвърлени данни от Регистъра на осигурените лица“ за периода от м.09.2016 г. до м.10.2016 г.

В хода на процеса и с оглед разпределената от съда с определението от 13.01.2020 г. между страните по делото доказателствена тежест, от страна на ответника по реда на чл. 193 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК е оспорена истинността на Трудов договор № 107 от 11.08.2016 г. и Заповед за прекратяване на трудовото правоотношение № 062 от 10.10.2016 г., относно тяхната автентичност, като в тази връзка и с оглед заявеното от процесуалния представител на жалбоподателя, че ще се ползва от оспорените документи е открито производството по оспорването им и на основание чл. 192, ал. 3 от ГПК е разпределена доказателствената тежест, като съдът е указал, че в тежест на М.К. е да установи истинността им.

Производство по реда на чл. 193 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК е открито и по отношение на направено от страна на жалбоподателя оспорване на писмо изх. № 1029-40-2137 от 03.04.2019 г. на ТД-НАП С. и справка „Отхвърлени данни от Регистъра на осигурените лица“ за периода от м. 09.2016 г. до м. 10.2016 г. от информационната база данни, като на основание чл. 193, ал. 3 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК е разпределена доказателствената тежест по делото, като е указано, че в тежест на М.К. е да установи неистинността им.

С оглед така откритите производства и разпределената доказателствена тежест, от страна на жалбоподателя не бе проведено доказване относно истинността на Трудов договор № 107 от 11.08.2016 г. и Заповед за прекратяване на трудовото правоотношение № 062 от 10.10.2016 г., поради което същите следва да се изключат от доказателствения материал по делото и не следва да бъдат ценени като доказателства по делото. Не бе проведено и доказване относно неистинността на оспорените от страна на М.К. писмо изх. № 1029-40-2137 от 03.04.2019 г. на ТД-НАП С. и справка „Отхвърлени данни от Регистъра на осигурените лица“ за периода от м.09.2016 г. до м.10.2016 г. и същите като истински документи следва да бъдат кредитирани по делото.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд- София-град направи следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена в срока, от лице с правен интерес от оспорване, поради което е

процесуално допустима и следва да бъде разгледана относно нейната основателност.

По същество на спора:

Разгледана по същество е неоснователна.

В жалбата е направено искане за прогласяване на нищожността на оспорения акт и потвърдените с него разпореждания, което искане съдът е длъжен да разгледа преди да извърши контролът за законосъобразността и обосноваването им.

Съгласно чл.149, ал. 5 от АПК административните актове могат да се оспорят с искане за обявяване на нищожността им без ограничение във времето.

Нормативна уредба за недействителността на административните актове липсва. Няма законово определение за нищожни или унищожяеми административни актове. Те са установени в административноправната теория и в съдебната практика понятия, които допринасят за изясняване на понятията „нищожност“ и „унищожяемост“ и за изграждане на критерии за разграничаване на нищожните от унищожяемите административни актове. Един административен акт е нищожен, когато е засегнат от тежък порок - от неспазване на изрично определените в закона условия за валидността на административния акт или поради нарушаване на някое от нормативно установените изисквания за законност на административните актове - изброени съответно пет порока в чл. 146 АПК. Категорични критерии не са възможни, като преценката е с оглед на конкретни обстоятелства за допуснатата нередовност на акта.

На първо място, като безспорен критерий за нищожност, е очертана липсата на компетентност на административния орган да издаде акта. Компетентността на административния орган представлява кръга от въпроси от сферата на изпълнителната власт, които той едновременно е овластен и задължен да решава. Конституцията на Република България и АПК прогласяват принципа на законоустановеност на компетентността на административните органи. Те могат да действат само въз основа на закона и в рамките на правомощията си, а актовете и действията им извън тях са винаги нищожни - не пораждаат правни последици. В Тълкувателно решение № 2/91 г. на ОСГК на Върховния Съд е посочено, че „всяка некомпетентност води до нищожност“. В случая решение на директора на ТП на НОИ – [населено място]-град е издадено от оправомощен орган, в рамките на неговата компетентност, съгласно разпоредбите на КСО. Разпореждане № 214-00-5630-2 от 06.06.2019 г., Разпореждане № 214-00-5630-3 от 06.06.2019 г. и Разпореждане № 14-00-5630-4 от 21.06.2019 г., също са издадени от компетентен орган – А. К. - главен експерт по осигуряването за безработица, на която с изрична заповед № 1015-21-76/19.02.2019 г. на директора на ТП на НОИ - С. град /на лист 95 от делото/, е възложено да издава разпореждания, при изпълнение на възложените функции на административен орган по чл. 54ж, ал. 1 и ал. 3, във връзка с чл. 114, ал. 1 от КСО.

Основание за обявяване на нищожност представлява и установяване на обстоятелството, че административен акт е издаден въз основа на друг нищожен административен акт, което в настоящия спор също липсва. Нищожен би бил и акт, който не е издаден въз основа на закон или подзаконен нормативен акт, но същият засяга правата и законните интереси на адресатите му. В случая оспореният акт и потвърдените с него разпореждания са издадени на основание конкретна правна норма от КСО.

На последно място, като критерий за нищожност може да се приеме засягане на установената в закона форма при издаването на акта, до степен на същественост толкова сериозна, че да може да се приравни на липса на акт – липса на волеизявление, липса на всякакви мотиви, устно волеизявление, когато според закона е задължителна писмена форма и др., което в случая не е налице.

При това положение съдът намира, че решението на директора на ТП на НОИ – [населено място]-град и потвърдените с него три броя разпореждания не са нищожни, а наведените в тази връзка доводи от страна на жалбоподателката касаят материалната законосъобразност на акта.

Относно материалната законосъобразност на акта, съдът намира следното: Съгласно разпоредбата на чл. 168, ал. 1 от АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а проверява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Обжалваното решение на директора на ТП на НОИ – [населено място]-град и разпорежданията издадени от длъжностно лице по безработицата, както се посочи по-горе са издадени от компетентен орган, в рамките на неговата матери компетентност, съгласно разпоредбите на КСО. Административните актове са издадени в рамките на материалната компетентност на органа, в установената форма, като са спазени административнопроизводствените правила, регламентирани с разпоредбите на КСО и АПК и същите съдържат фактически и правни основания.

Не са налице твърдените от страна на жалбоподателя доводи за допуснати съществени процесуални нарушения на административнопроизводствените правила /чл. 26, ал.1 от АПК/ водещи до нарушение на правата на жалбоподателката, тъй като същата не е била уведомена и не е участвала в производството по извършване на проверка на разходите на ДОО на осигурителя [фирма]. Както правилно е посочил решаващият административен орган и съобразно с константната съдебна практиката на ВАС /така напр. решение № 10036 от 22.07.2020 г. постановено по адм. дела № 14293/2019 г. на ВАС, VI отделение, решение № 3065 от 09.03.2021 г. по адм. дело № 10737/2020 г на ВАС, VI отделение/ производството по установяване на юридическите факти от значение за осигурителното правоотношение между осигурител и НОИ се развива между тези две страни. В това производство няма място за участие на евентуално осигурени лица или с претенции за осигурени от този осигурител. Жалбоподателят или черпещите осигурителни права лица на собствено основание от възникване на осигурително правоотношение следва да установяват и доказват с всички правно допустими способности, юридическите факти от които черпят своите осигурителни права. Проверката по разходите на ДОО по реда на чл. 108 от КСО касае контрол по спазването от осигурителите на нормативните актове по ДОО във връзка с дейността, възложена на НОИ, включително коректността на подаваните от осигурителя данни в Регистъра на осигурените лица, въз основа на които се отпускат и изчисляват паричните обезщетения. Контролните органи на НОИ имат правомощията да извършват проверки на осигурителите във връзка с техните задължения за осигуряване на информация и заплащане на осигурителните вноски, но това не включва участието на други лица, тъй като не е налице пряко и непосредствено засягане на права и законни интереси на други лица извън отношенията осигурител - НОИ. Няма пречка страната, претендираща възникване на осигурително правоотношение в своя полза да доказва съществуването на такова правоотношение в съдебната фаза, в случая, че е била упражнявана трудова дейност в спорния период, което е от значение за правото на отпускане на парично обезщетение за безработица.

С оглед на изложеното, съдът намира, че не се установи по делото да е налице допуснато нарушение на административнопроизводствените правила, поради неуведомяване на жалбоподателя от страна на административният орган за издаване на разпорежданията. За последния е налице възможността да установи собствените си права в съдебното производство.

Наред с това неоснователен е и доводът, че възобновяването на производството по

отпускане на паричното обезщетение за безработица е в нарушение на чл. 102, ал. 1 и ал. 2 от КСО във вр. с чл. 99, т. 2 от АПК.

Неоснователни са и оплакванията за допуснати съществени процесуални нарушения свързани с постановяване от страна на директора на ТП на НОИ [населено място] на едно решение по трите издадени разпореждания. В КСО не се съдържа разпоредба която да вменява задължение при извършване на проверката по реда на чл. 117, ал. 3 от КСО ръководителят на териториалното поделение да се произнася с решение за всеки един отделен акт. Изискването е за мотивираност на акта, което в случая е сторено за всяко едно от разпорежданията. За пълнота следва да се посочи, че издаването на три отделни разпореждания се дължи на спецификата на административното производство по отпускане и изплащане на ПОБ, установено в КСО (чл.54ж) и Наредбата за отпускане и изплащане на ПОБ (НОИПОБ), издадена на основание чл.54л от КСО и именно поради това разглеждането им е обхванато от едно решение.

За да потвърди издадените разпореждания постановени след служебно заличаване на данните за осигурителен стаж и осигурителен доход, подадени за М. К. от [фирма] за периода от 20.09.2016 г. до 09.10.2016 г., директорът на ТП на НОИ [населено място] е възприел доводите на длъжностното лице по ОБ и е приел за безспорно, че жалбоподателката не е имала качеството „осигурено лице“, не отговаря на изискванията на чл. 54а от КСО, поради което изплатеното ѝ обезщетение се явявало недължимо платено.

Прието е, че в случая е налице основание за прилагане на разпоредбата на чл.54ж, ал.2, т.1 от КСО, съгласно която влязлото в сила разпореждане по ал.1 може да се измени или отмени от органа, който го е издал, когато са представени нови документи или доказателства, които имат значение за определяне правото, размера и периода на парично обезщетение за безработица. Следва да се има предвид, че при заличени данни за осигурителен стаж и осигурителен доход длъжностното лице, осъществяващо ръководството по осигуряването за безработица като административен орган действа при условията на обвързана компетентност и е длъжно да се съобрази с новонастъпилите обстоятелства, във връзка със заличаването на данните и да приложи чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО. Целта на тази разпоредба е да се създаде възможност за въвеждане на съответствие между правата, произтичащи от реалното фактическо положение, и последиците, разпоредени с акта за отпускане, изменение, отказване, спиране, възобновяване на обезщетението за безработица, като единствените изисквания са приложените документи или доказателства да са нови и обуславящи правото или параметрите на обезщетението за безработица. Направената промяна задължава ръководителя на осигуряването за безработица да направи нова преценка по правото на ПОБ по подаденото от жалбоподателя на 11.06.2016 г. заявление за отпускането му.

Тези нови документи или доказателства са били открити именно след извършена проверка от ТП на НОИ С. град във връзка със заявление от 11.06.2016 г., с което жалбоподателката е сезирала административния орган за отпускане на ПОБ по чл.54а от КСО. От извършените проверки органът е установил, че за жалбоподателят не е възникнало основание за осигуряване при осигурител [фирма]. Извършените проверки от НАП и ИА „ГИД“ са отразени в Констативен протокол № KB-5-21-00532644/05.03.2019г. и писмо с вх. № 1029-21-3838#446/04.10.2017г, писмо вх. № 1029-21-3838#423/10.08.2017г., писмо вх. № 1029-21-3838#481/12.12.2018 г.

Легална дефиниция за понятието „осигурено лице“ е дадена в § 1, ал. 1, т. 3 от КСО (бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.), според която "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за което са внесени или дължими осигурителни

вноски; осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1-3 и 5 от КСО. Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за които са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ.

Върховният административен съд многократно е постановявал, че от съдържанието на цитираното определение за осигурено лице следва, че едно от условията, на които е необходимо да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е да извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО (в този смисъл са решение № 314/2016 г. по а. д. № 3171/2015 г. на ВАС, решение № 211/2016 г. по а. д. № 3681/2015 г. на ВАС, решение № 292/11.01.2017 г. по а. д. № 14312/2015 г. на ВАС, решение № 220/2014 г. по а. д. № 12497/2013 г. на ВАС и други). Следователно наличието на трудов договор само по себе си не е достатъчно, за да възникне осигурително правоотношение с произтичащите от него права на обезщетение, тъй като липсва идентичност между трудовото и осигурителното правоотношение. Наличието на трудово правоотношение обикновено води до възникване на осигурително правоотношение, но не винаги. Изискването на законната разпоредба на КСО, съдържаща определението за „осигурено лице“, е лицето да упражнява трудова дейност. Следователно лицето трябва да има сключен трудов договор и валидно възникнало трудово правоотношение, но и реално да осъществява трудова дейност в рамките на това правоотношение. В този смисъл е напр. и решение № 4901 от 27.04.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6817/2019 г.

С оглед резултатите от извършените и подробно изложени в оспорваното решение проверки на осигурителя [фирма] и с оглед установената при същите липса на извършвана дейност от дружеството, респ. трудова дейност от наетите по трудов договор лица – в това число М. К., довели до заличаването на данните, подадени по чл.5, ал.4 от КСО, е направен обоснован извод, че М. К. М. не отговаря на първата императивно изискуема предпоставка за възникване правото на обезщетение, т.к. към момента на настъпване на осигурителния риск няма качеството на осигурено лице.

Наред с това в подкрепа на изложеното следва да се вземе и предвид, че представените от страна на жалбоподателя доказателства за наличието на трудово правоотношение и извършването на трудовата дейност, с оглед проведеното производство по реда на чл. 193, ал.1 от ГПК, като неистинки са изключени от доказателствения материал по делото и не следва да се ценят в настоящото производство.

Във връзка доводите на жалбоподателя за незаконосъобразно заличаване на осигурителните данни, съдът намира, че заличаването на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО е извършено законосъобразно и в съответствие с изискванията на Наредба Н-8 от 29.12.2005 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица /отм. ДВ, бр. 1 от 03.01.2020 г., в сила от 03.01.2020 г./, но приложима в процесния случай. В чл. 3, ал. 13 от Наредбата /отм./ е предвидена възможност на контролните органи на НОИ при неизпълнение в срок на влязло в сила задължително предписание по чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО да инициират такова заличаване чрез служебно подаване на декларация образец № 1 на електронен носител по реда на наредбата, с код „заличаване“.

В случаят е налице влязло в сила предписание по чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО, което не е изпълнено от осигурителя и извършеното от НОИ заличаване на данните е в съответствие с предоставените му по чл. 13, ал. 3 от Наредба Н-8 от 29.12.2005 г. правомощия.

Съгласно чл.54а, ал.1 от КСО, право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд „Безработица“ най-малко 9 месеца през последните 15 месеца преди прекратяване на осигуряването и които: 1.имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта; 2. не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст или пенсия за ранно пенсиониране в Република България, или пенсия за старост в друга държава и 3. не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по чл.4.

В случая по отношение на жалбоподателя не са налице предпоставките по чл.54а, ал.1, т.3 от КСО, а и доказателства в обратна насока не са нагажирани от страна на М.К..

При заличени данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за периода от 20.09.2016 г. до 09.10.2016 г. вкл., подадени от [фирма], ЕИК[ЕИК] и при наличие на нови доказателства, имащи значение за определяне правото на парично обезщетение в случая е приложима хипотеза на чл. 114, ал. 1 от КСО за възстановяване от лицата на недобросъвестно получени суми за осигурителни плащания.

Съгласно нормата на чл. 114, ал.1 от КСО недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл.113. Разпоредбата на чл. 114, ал. 1, изр. 2 от КСО (доп. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) създава специален ускорен ред за удовлетворяване вземанията на държавното обществено осигуряване, произхождащи от недължимо извършени осигурителни плащания на недобросъвестни лица. Длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, е овластено да издава разпореждане, с което събира вземанията на ДОО, чрез способа на прихващането им с вземания, които недобросъвестните лица имат към ДОО. Въведено е изключение от общия ред за принудително изпълнение на разпорежданията, издадени за събиране на неправилно извършени осигурителни разходи, което се осъществява по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Разпоредбата е специална и не подлежи на разширително тълкуване и прилагане по отношение на подлежащите на възстановяване осигурителни плащания, които осигурените лица са получили добросъвестно.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение и потвърдените с него разпореждания са законосъобразни, като издадени от компетентен орган, при спазване на административнопроизводствените правила в съответствие с материалния закон и с неговата цел.

При този изход на спора в тежест на жалбоподателя остават направените от него разноски. Ответникът претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение, поради което и на основание чл. 78 ГПК вр. чл. 37 от Закона за правната помощ вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, предвид фактическата и правна сложност на делото жалбоподателят следва да му заплати юрисконсултско възнаграждение в минимален размер - 100 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 70 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба вх. № 37413 от 09.12.2019 г. по описа на АССГ на М. Н. К., ЕГН: [ЕГН], със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 1, ап. 1, чрез адв. А.Черногорски срещу Решение № 1040-21-593 от 20.10.2019 г. на Директора на ТП на НОИ С. град, с което са потвърдени разпореждане № 214-00-5360-2 от 06.06.2019 г.

на ръководител на осигуряване за безработица при ТП на НОИ С. град;
разпореждане № 214-00-5360-3 от 06.06.2019 г. на ръководител на осигуряване за
безработица при ТП на НОИ С. град и разпореждане № 214-00-5360-4 от 06.06.2019 г.
на ръководител на осигуряване за безработица при ТП на НОИ С. град.

ОСЪЖДА М. Н. с ЕГН [ЕГН] от [населено място] да заплати на ТП на НОИ – С.-град
разноски по делото в размер на 100 /сто/ лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14-дневен
срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: